

AAM-001-0014107 Seat No. _____

B. A. (CBCS) (Sem. IV) Examination

April / May – 2016

Macro Economics - II : Eco - Paper - 08

(Elective-2) (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014107

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખાવાના રહેશે.
(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સામે દર્શાવવામાં આવ્યા છે.
(૩) પ્રશ્ન નં. ૨ થી ૬ના જવાબો આંતરિક વિકલ્પના આધારે આપો.

૧ આંતરિક વિકલ્પોના આધારે સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો. ૨૦

(૧) A.P.C. = ... ?

(A) 1-APS

(B) C/y

(ક) સરેરાશ વપરાશવૃત્તિ

(D) ઉપરના બધાજ

(૨) A.P.C.+ A.P.S = ... ?

(A) ૧

(B) ૨

(C) ૧.૫

(D) એક પણ નહીં

(૩) કેવું અર્થતંત્ર સરકારના હસ્તક્ષેપથી મુક્ત હોય છે ?

(A) સમાજવાદી અર્થતંત્ર

(B) મિશ્ર અર્થતંત્ર

(C) સામ્યવાદી અર્થતંત્ર

(D) મુક્ત અર્થતંત્ર

(૪) ભાવ ઘટાડાને કારણે શેમાં વધારો થાય છે ?

(A) ઉત્પાદનમાં

(B) માંગમાં

(C) બચતમાં

(D) પુરવઠામાં

- (પ) વપરાશ ખર્ચ કઈ બાબત પર આધાર રાખે છે ?
- (A) આવકનું પ્રમાણ
(B) વપરાશવૃત્તિ
(C) આવકનું પ્રમાણ અને વપરાશવૃત્તિ
(D) ઉપરમાંથી એક પણ નહી
- (દ) દીર્ઘકાલીન ફુગાવાનો સમયગાળો કેટલો હોય છે ?
- (A) ૧ થી ૨ વર્ષ (B) ૧૦ થી ૧૨ વર્ષ
(C) ૫ થી ૧૫ વર્ષ (D) ૧૫ વર્ષથી વધુ વર્ષ
- (૭) કુલ માંગ મુખ્યત્વે કેટલાં પરિબલો દ્વારા નક્કી થાય છે ?
- (A) ત્રણ (B) ચાર
(C) છ (D) બે
- (૮) વ્યાપારચક્રનો માનસશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત કયા અર્થશાસ્ત્રી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ છે ?
- (A) પ્રો. જેવન્સ (B) પ્રો. જોસેફ શુમ્પીટર
(C) પ્રો. હાયેક (D) પ્રો. એ.સી. પીગુ
- (૯) ફુગાવાને કેવી સમસ્યા ગણવામાં આવે છે ?
- (A) ગંભીર (B) હળવી
(C) સામાન્ય (D) અતિગંભીર
- (૧૦) રોજગારીનો આધુનિક સિદ્ધાંત સૌ પ્રથમ કોણે રજૂ કર્યો ?
- (A) પ્રો. એ.સી.પીગુ (B) પ્રો. એડમ સ્મિથ
(C) પ્રો. જે.એમ. કેઈન્સ (D) પ્રો. જે.એમ. ક્લાર્ક
- (૧૧) વ્યાપારચક્રમાં તેજી મંદીના તબક્કાઓ કેવા હોય છે ?
- (A) પરાવલંબી વિકસિત
(B) સ્વયં વિકસિત
(C) પરસ્પરાવલંબી વિકસિત
(D) ઉપરમાંથી એક પણ પ્રકારના નહી
- (૧૨) અનૈચ્છિક બેકારીનો અભાવ એટલે શું ?
- (A) મોસમી રોજગારી (B) પૂર્ણ રોજગારી
(C) અર્ધ રોજગારી (D) અંશત: રોજગારી

(૧૩) અર્થતંત્રમાં તેજનો અંત લાવવામાં નીચેનામાંથી કયું પરિબલ ક્રિયાશીલ બને છે?

- (A) ઉત્પાદન ખર્ચમાં થયેલો વધારો
- (B) શાખસર્જનમાં થતો ઘટાડો
- (C) સીમાંત વપરાશવૃત્તિમાં ઘટાડો
- (D) ઉપરોક્ત ત્રણેય પરિબલો

(૧૪) ચકાકાર પરિવર્તનો કયા દેશમાં જોવા મળતા નથી ?

- (A) ઔદ્યોગિક દેશોમાં
- (B) ખેતીપ્રધાન દેશોમાં
- (C) અલ્પવિકસિત દેશોમાં
- (D) વિકાસમાન દેશોમાં

(૧૫) વ્યાપારચક્રના કયા તબક્કામાં ભાવ, નફો, ઉત્પાદન, રોજગારી અને આવકોમાં ધીમો વધારો થતા જોવા મળે છે ?

- (A) તેજના તબક્કામાં
- (B) મંદીના તબક્કામાં
- (C) ઓટના તબક્કામાં
- (D) સુધારણાના તબક્કામાં

(૧૬) વેતન ઘટતા જો સીમાંત ઉત્પાદકતા ઘટે તો ઉત્પાદકે ફરી શું કરવું પડે ?

- (A) વેતન દર સ્થિર કરવો પડે
- (B) વેતન દરમાં ઘટાડો કરવો પડે
- (C) વેતન દરમાં વધારો કરવો પડે
- (D) પરિસ્થિતિ અનુસાર વેતનદરમાં વધારો-ઘટાડો કરવો પડે

(૧૭) મંદીમાં ઉત્પાદનને ઉત્તેજનને આપવા માટે મુખ્યત્વે કેવા પ્રોત્સાહનો આપવા જોઈએ ?

- (A) રાજકીય પ્રોત્સાહનો
- (B) આર્થિક પ્રોત્સાહનો
- (C) કાયદાકીય પ્રોત્સાહનો
- (D) ઉપરોક્ત ત્રણેય

(૧૮) પ્રો. કેઈન્સ લોકોની રોકડ પસંદગી માટે કેટલાં હેતુઓ દર્શાવે છે ?

- (A) ત્રણ
- (B) ચાર
- (C) પાંચ
- (D) બે

(૧૯) ઉત્પાદન અને રોજગારીનું નિર્ણાયક પરિબલ નીચેનામાંથી કોને ગણવામાં આવે છે ?

- (A) કુલ પુરવઠાને
- (B) કુલ અસરકારક માંગને
- (C) વ્યાજદરને
- (D) કુલ મૂડીરોકાણને

(૨૦) પ્રો. હાચેકનાં સિદ્ધાંતને નાણાંના કયા સિદ્ધાંત તરીકે ઓળખવામાં આવે છે?

- (A) અતિરોકાણનાં (B) અલ્પરોકાણનાં
(C) મધ્યમ રોકાણનાં (D) પ્રત્યક્ષ રોકાણનાં

૨ કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. ૧૦

- (૧) રોજગારીનો કેઈન્સનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
(૨) જે.બી.સેનો બજારનો નિયમ સમજાવો.

૩ કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. ૧૦

- (૧) પીગુના વેતનકાપનાં સિદ્ધાંતની સમીક્ષા કરો.
(૨) આર્થિક પરિવર્તન એટલે શું આર્થિક પરિવર્તનના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

૪ (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) ૮

- (૧) કુગાવાના કારણો ચર્ચા.
(૨) કુગાવાનાં સામાન્ય લક્ષણોની ચર્ચા કરો.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) ૮

- (૧) કુગાવાના નિયંત્રણ માટેની વહીવટી નીતિ સમજાવો.
(૨) માંગજન્ય કુગાવો અને ખર્ચજન્ય કુગાવો

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : ૧૪

- (૧) વ્યાપારચક્રના લક્ષણો વિશે નોંધ લખો.
(૨) પ્રો. હાચેકના વ્યાપારચક્રનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
(૩) પ્રો. હોટ્ટેનો વ્યાપારચક્રનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
(૪) વ્યાપારચક્રના તબક્કાઓ વિશે નોંધ લખો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Write answers of all questions in main answer sheet.
(2) Figures in the Right Side Indicates Marks
(3) Give answers of Question No 2 to 6 on the basis basis of Internal

1 Attempt following MCQ Question. 20

- (1) A.P.C. = ... ?
(A) 1-APS
(B) C/y
(C) Average Propensity to consume
(D) All
- (2) A.P.C.+ A.P.S = ... ?
(A) 1 (B) 2
(C) 1.5 (D) None
- (3) Which type of economy is free from interference of government?
(A) Socialist economy (B) Mixed economy
(C) Communist economy (D) Free economy
- (4) What is increased due to decrease in price?
(A) Production (B) Demand
(C) Saving (D) Supply
- (5) On which factor consumption expenditure depends ?
(A) Income
(B) Propensity to consume
(C) Income and Propensity to consume
(D) None
- (6) What is the time period of long term inflation ?
(A) 1 to 2 years (B) 10 to 12 years
(C) 5 to 15 years (D) More than 15 years

- (7) From how many factors is the total demand determined?
 (A) Three (B) Four
 (C) Six (D) Two
- (8) Who gave the psychological analysis of trade cycle ?
 (A) Prof. Jevance
 (B) Prof. Josef Schumpeter
 (C) Prof. Hayek
 (D) Prof. A.C. Pigou
- (9) How inflation is considered to be a problem ?
 (A) Serious (B) Mild
 (C) General (D) Very serious
- (10) Who first presented the modern theory of employment ?
 (A) Prof. A. C. Pigou (B) Prof. Adam Smith
 (C) Prof. J. M. Keynes (D) Prof. J. M. Clark
- (11) In trade cycle what types stages regarding boom and depression?
 (A) Dependable (B) Self generated
 (C) Interdependent (D) None
- (12) Absence of involuntary unemployment means.... ?
 (A) Seasonal employment (B) Full employment
 (C) Half employment (D) Partial employment
- (13) Which from the following factor become active in ending boom ?
 (A) Increase in Production Cost
 (B) Decrease in credit creation
 (C) Decrease in Marginal Propensity to Consume
 (D) All these three
- (14) In which countries, cyclical fluctuation is not seen ?
 (A) In industrial Countries
 (B) In Agriculture Countries
 (C) In underdeveloped countries
 (D) In Developing countries

- (15) In which stage of trade cycle price, profit, employment and income are increased slowly ?
- (A) In Boom (B) In Depression
(C) In Recession (D) In recovery
- (16) After decreasing the wage if marginal production decreases the producer has to ?
- (A) Stabilize wage rate
(B) Decrease wage rate
(C) Increase wage rate
(D) Increase and decrease in wage rate according to situation
- (17) Which type of promotions should be given to promote the production in depression?
- (A) Political Promotions
(B) Economical Promotions
(C) Legal Promotions
(D) All these three
- (18) How many purposes are there for cash demand, according to Prof. Keynes?
- (A) Three (B) Four
(C) Five (D) Two
- (19) From the following, which is the determinant factor of production and employment ?
- (A) Total Supply
(B) Total Effective Demand
(C) Interest Rate
(D) Total Investment
- (20) Which principle of money is considered as Prof. Hayek's Principle ?
- (A) Excessive Investment
(B) Under Investment
(C) Moderate Investment
(D) Direct Investment

- 2** Answer any one question : **10**
- (1) Explain the Keynesian theory of employment
  - (2) Explain J.B.Say's theory of market.
- 3** Answer any one question : **10**
- (1) Evaluate Prof. Pigou's wage cut theory
  - (2) What is economic fluctuations? Discuss types of economic fluctuations.
- 4** (a) Write short note : (Any One) **8**
- (1) Discuss the causes of infaltion
  - (2) Discuss general characteristics of inflation.
- (b) Write Short note : (Any One) **8**
- (1) Explain administartve policy to control inflation
  - (2) Demand- Pull inflation and Cost-push inflation
- 5** Answer in brief any two of the following : **14**
- (1) Write note charecteristics of trade cycle
  - (2) Evaluate Prof. Hayek's trade cycle theory
  - (3) Explain trade cycle theory of Prof. Hawtry.
  - (4) Write note on the stages of trade cycle.